

VLAAMS ONDERWIJSCENTRUM BRUSSEL (VOC), werd op 16 mei 1967 opgericht als een vereniging zonder winstoogmerk en totaal onafhankelijk van welke politieke partij of filosofische geestesrichting ook.

De initiatiefnemers waren de Antwerpse burgemeester L. Craeybeckx en minister H. Fayat. In het VOC zijn alle politieke en filosofische overtuigingen op gelijke basis vertegenwoordigd, en die vertegenwoordigers komen uit die verenigingen die door hun samenwerking de oprichting van het VOC mogelijk hebben gemaakt, namelijk : Davidsfonds, Vermeylenfonds, Willemsfonds, Vlaamse Toeristenbond en Vlaamse Automobilistenbond, Bond van Grote en Jonge Gezinnen, Vlaams Economisch Verbond, Verbond van de Vriendenkringen van de Rijksscholen en Verbond van het

Nederlandstalige Onderwijs. De doelstelling werd in de statuten als volgt omschreven: „De vereniging heeft tot doel het voeren van promotie, propaganda en verdediging, op een gemeenschappelijke basis, d.w.z. voor de onderscheiden onderwijsnetten samen en op zo een wijze dat alle promotiemiddelen kunnen worden aangewend die kunnen bijdragen tot de opbloei en de uitbouw van het Nederlandstalig onderwijs, evenals het eventueel organiseren van Nederlandstalig onderwijs en Nederlandstalige kinderdagverblijven in het arrondissement Brussel-Hoofdstad (19 gemeenten) en in de onmiddellijke omgeving”.

Op 1 april 1968 startte de eigenlijke actie van het VOC met een permanent secretariaat onder de leiding van dr. Gijs Garré. De voorzitters waren achtereenvolgens K. Gryseels (tot 1972) en Y. Bützler-Vanneste. Tot eind 1970 vond dit secretariaat onderdak bij de Bond van Grote en Jonge Gezinnen; sindsdien is het gevestigd in het Contact- en Cultuurcentrum (Martelarenplein). Het lag voor de hand dat een actie zoals het VOC zich die voorgenomen had, heel wat geld zou kosten en daarom werd een beroep gedaan op de Vlaamse gemeentebesturen om jaarlijks één frank per inwoner te storten. Vele belangrijke gemeenten hebben onmiddellijk gunstig gereageerd. Van jaar tot jaar kwamen er gemeenten bij die één frank per inwoner afdroegen. Ook de provincies begonnen te steunen en in 1972 bedroeg de totale steun 3.000.000 fr. Op dat ogenblik trof de toenmalige minister van Binnenlandse Zaken, R. van Elslande, een maatregel waardoor het de ondergeschikte besturen verboden werd financiële steun te verlenen aan verenigingen in een ander taalgebied. Door die beslissing werd het VOC van zijn inkomsten beroofd. Onder impuls van de grote Vlaamse verenigingen, samengeroepen door burgemeester L. Craeybeckx, werd een parlementaire actie ondernomen die in 1973 resulteerde in een jaarlijkse subsidie door het ministerie van Nationale Opvoeding. Van de oprichting af kreeg het VOC ook de financiële steun van Vlaamse verenigingen en van particuliere Vlamingen.

In de actie van het VOC kan men voornamelijk drie grote afdelingen onderscheiden. Er is ten eerste de informatie. Jaarlijks wordt een Gids der Nederlandstalige Scholen in Brussel-Hoofdstad uitgegeven, kosteloos verspreid en ter beschikking gesteld. Er zijn de brochures voor kleuter- en lager onderwijs en de brochures voor de onderscheiden gemeenten van de Brusselse agglomeratie. Samen met die informatie loopt de affichecampagne op grote borden van 20 m² in de metro, waar ze nog wordt ondersteund door dia-projecties. Deze campagne beoogt tevens een bewustmaking van de Vlamingen. Vervolgens is er de actie om de aantrekkingskracht en de kwaliteit van het Nederlandstalig onderwijs te verhogen. Het VOC stimuleert en steunt alle verantwoorde activiteiten door andere verenigingen. Daarnaast biedt het VOC openluchtclassen in de Kempen en in de Ardennen aan, waar de bestaande onderwijssystemen steeds worden samengebracht in een soort gemeenschapsschool.

Voor het secundair onderwijs is het VOC nu gestart met pedagogische uitstapjes op basis van projectonderwijs en dit ook weer voor de drie onderwijssystemen samen.

Ten slotte treedt het VOC op bij de bevoegde instanties om de rechten van het Nederlandstalig onderwijs te verdedigen, de behoeften kenbaar te maken en oplossingen af te dwingen.

Op het secretariaat worden dagelijks inlichtingen verstrekt omtrent de meest uiteenlopende onderwijszaken. Het VOC is in 1969 ook gestart met het opvangen van de Vlaamse immigranten. Deze actie is nu overgenomen door de Nederlandse Commissie voor de Cultuur (NCC) en door het Contact- en Cultuurcentrum (CCC), waarmee actief wordt samengewerkt.

Teneinde de actie zo nuttig mogelijk te kunnen voeren werd in 1973 de Raad van Beheer uitgebreid met afgevaardigden van het rijks-, het provinciaal, gemeentelijk en vrij gesubsidieerd onderwijs, van de agglomeratieraad voor de Jeugd en van de agglomeratieraad voor het Socio-Cultureel Werk.

In 1970 ontving het VOC de eerste grote prijs van de Orde van den Prince en kreeg het een Visser-Neerlandiaprijs toegewezen.

GIJS GARRE